

**Leidschendam-
Voorburg**

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Datum 21 april 2026
Nummer 4739
Onderwerp Raadsvoorstel vaststellen aanbevelingen rapport rekenkamer investeringen in sportaccommodaties

Portefeuillehouder Raad

1. Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

De aanbevelingen uit het rekenkamerrapport Sportaccommodaties over te nemen.

2. Aanleiding

De rekenkamer heeft op 2 april 2026 het rapport over het onderzoek naar Sportaccommodaties (bijlage 2 en 3) toegestuurd. Daarin benoemt de rekenkamer de conclusies en doet hij op basis van die conclusies aanbevelingen. De raad moet nu vaststellen of hij de conclusies deelt en welke aanbevelingen hij wil overnemen.

3. Conclusies

De centrale vraag van het onderzoek is geweest: *“Hoe geven de gemeenten vorm aan investeringen in nieuwbouw, vervanging, beheer en onderhoud van sportaccommodaties (en -velden) en welke kosten zijn hiermee gemoeid”?* De Rekenkamer wil met het onderzoek inzicht bieden in de besluitvorming en financiering van investeringen, vervanging, beheer en onderhoud van sportaccommodaties die in eigendom zijn van de gemeente. Daarnaast is het onderzoek gericht op het bieden van inzicht om de effectiviteit en de efficiency van het gemeentelijk beleid te helpen bevorderen. Om de centrale onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden heeft de rekenkamer enkele deelvragen geformuleerd (zie blz. 4 en 5 van de Nota van bevindingen):

A. Nieuwbouw en vervanging van sportaccommodaties

1. Hoe heeft de gemeente de beleidsmatige besluitvorming over nieuwbouw, vervanging en groot beheer en onderhoud georganiseerd?
2. Wat is de formele en/of informele rol hierbij van belanghebbenden zoals sportverenigingen?
3. Welke kosten heeft de gemeente in de afgelopen vijf jaar gemaakt voor investering in nieuwbouw en vervanging?
4. Welke kosten verwacht de gemeente in de komende vijf jaar te maken voor investering in nieuwbouw en vervanging?
5. In hoeverre zijn de ramingen voor nieuwbouw en vervanging realistisch?

B. Beheer en onderhoud van sportaccommodaties

1. Welke kosten heeft de gemeente in de afgelopen vijf jaar gemaakt voor beheer en onderhoud?
2. Welke kosten verwacht de gemeente in de komende vijf jaar te maken voor investering in beheer en onderhoud?
3. Hoe worden middelen gedoteerd vanuit de begroting?
4. Op welke wijze worden groot onderhoudskosten doorbelast aan de huurder?

C. Verdiepend inzicht in opzet en uitwerking en (intergemeentelijk) leren

1. Welke vormen van beheer en onderhoud onderscheiden de gemeenten? En hoe is dit in beleid opgenomen?
2. Zijn de gemeenten in staat om met de beschikbare middelen de gemeentelijke sportaccommodaties op niveau te houden? (Dit niveau moet dan wel gedefinieerd zijn.)
3. Welke (meerjarige) financiële verplichtingen zijn de gemeenten met derden aangegaan, zoals bedrijven, stichtingen en verenigingen, ten aanzien van beheer en onderhoud?
4. Welke lessen zijn er te trekken op het vlak van nieuwbouw, vervanging, beheer en onderhoud van sportaccommodaties?
5. Wat kunnen de gemeenten van elkaar leren op het vlak van nieuwbouw, vervanging, beheer en onderhoud van sportaccommodaties?

Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau TwynstraGudde.

De hoofdconclusie van het rekenkameronderzoek luidt als volgt (blz. 5 Bestuurlijke nota):

De investeringen nieuwbouw, vervanging en het beheer en onderhoud van sportaccommodaties in eigendom van de gemeente zijn bij alle vier gemeenten op een beheersmatige manier vormgegeven. De kosten hiervoor zijn bij de vier gemeenten in beeld en worden gedekt door hiervoor ingestelde bestemmingsreserves en voorzieningen.

De rekenkamer heeft in hoofdstuk 3 van de Bestuurlijke nota de volgende conclusies bestemd voor Leidschendam-Voorburg geformuleerd:

1. Het onderhoud van de binnensportaccommodaties vindt in alle vier gemeenten planmatig plaats door middel van de systematiek van Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's). In de gemeenten Wassenaar en Voorschoten biedt een actueel vastgoedbeleid hiervoor de kaders. In Oegstgeest is de Nota Vastgoed 15 jaar oud. In Leidschendam-Voorburg ontbrak tot 2024 een strategisch vastgoedbeleid.
2. De kosten en dotaties voor beheer en onderhoud voor binnensportaccommodaties zijn bij alle gemeenten in beeld, onderbouwd in de MJOP's. Wat betreft de buitensportaccommodaties, hebben de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Voorschoten deze kosten de afgelopen periode duidelijk in beeld. Bij de gemeente Wassenaar ontbreekt een overzicht van deze kosten. De gemeente wil deze kosten koppelen aan de nieuwe beleidskoers in de Sportvisie. In Oegstgeest valt onderhoud aan de /sportvelden onder het Beheerplan Groen, er worden echter geen kosten begroot, noch verantwoord ten laste van het budget (openbaar) Groen.

3. Het expliciet aanbrengen van een koppeling tussen het inhoudelijke sportbeleid en het beleid voor onderhoud/vervanging van sportaccommodaties is bij alle vier gemeenten nog weinig uitgewerkt. In de Sportvisies/-akkoorden wordt veel aandacht besteed aan de noodzaak tot meer bewegen en het opkomen van nieuwe sport- en beweegtrends, wat vooral vraagt om het creëren van specifieke locaties. Er wordt daarbij weinig tot geen expliciete relatie gelegd met het bestaande areaal aan sportaccommodaties.
4. In alle vier gemeenten spelen vergelijkbare uitdagingen: de druk op/het gebrek aan vrijwilligers, de landelijke plicht en wens tot verduurzaming, beperkte financiële ruimte en de noodzaak tot regionale samenwerking. Sportbeoefening houdt niet op bij de gemeentegrens. Vooral in de Leidse regio (Voorschoten en Oegstgeest) wordt gewerkt aan gezamenlijke verkenningen voor het realiseren van nieuwe accommodaties, terwijl in de Haagse Regio (Wassenaar en Leidschendam-Voorburg) dit gesprek nog moet worden versterkt.
5. In alle vier gemeenten is binnen de organisatie voorzien in een aanspreekpunt voor de verenigingen en betreft de gemeente overkoepelende sportorganisaties bij de beleidsvorming.
6. De kaderstelling door de raden wordt ingevuld bij de vaststelling van de programmabegroting, waarin de reserves en voorzieningen voor onderhoud en vervanging/vernieuwing zijn opgenomen. In de gemeenten waar nieuwbouw aan de orde is geweest of nog wordt voorzien, tonen de raden actieve betrokkenheid. Door middel van moties oefenen zij invloed uit.
7. De raadsleden bij alle vier gemeenten ervaren breder een gevoel van beperktere controle op het onderwerp. De informatievoorziening hierover loopt vooral via de Planning & Control-cyclusdocumenten, in de toelichting op het verplichte taakveld 'Sportaccommodaties' en in de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen'. In Wassenaar en Voorschoten wordt beperkt inzicht gegeven in het kwaliteitsniveau van beheer en onderhoud. In Oegstgeest wordt in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen ingegaan op al dan niet achterstallig onderhoud van de binnensportaccommodaties en de acties die hierop plaatsvinden. In Leidschendam-Voorburg bevatten de P&C-cyclusdocumenten gedetailleerde informatie over investeringen en onderhoudsniveaus.

De rekenkamer adviseert de raad om de volgende aanbevelingen vast te stellen. Verzoek uw college van burgemeester en wethouders om:

1. Meer inhoud te geven aan de beleidsmatige integrale benadering van sportinhoudelijk beleid, accommodatiebeleid, beheer en onderhoud en verduurzaming. Een instrument hiervoor, dat in andere gemeenten wordt gebruikt is een Integraal Huisvestingsplan (IHP) Sport. Hiermee wordt vanuit de maatschappelijke behoefte aan bewegen en sport de toekomstige behoefte aan sportaccommodaties in beeld gebracht, met daaruit voortvloeiend de planning en de financiering van onderhoud en vernieuwing van deze accommodaties. De sportvisies en de andere beleidsdocumenten van de gemeenten bevatten wel elementen hiervoor, maar bieden nog geen integraal plan waarin planning en financiering van beheer en onderhoud van sportaccommodaties expliciet gerelateerd zijn aan op beleid gebaseerde toekomstige benodigde locaties en accommodaties;

2. Het bovenlokale overleg over sportaccommodaties te intensiveren, te investeren in de kennis en inzichten in regionale sportbeoefening en de ontwikkeling van de vraag naar sport. Dit draagt bij aan een betere onderlinge afstemming van de ontwikkelingen en de behoefte aan sportaccommodaties. Een IHP Sport of in elk geval vergelijkbare wijze van planning, terminologie en type accommodaties, werkt bevorderend voor deze regionale afstemming. Structurele afstemming met de grote regionale partners (Leiden voor Oegstgeest en Voorschoten en Den Haag voor Wassenaar en Leidschendam-Voorburg) is hierbij noodzakelijk.

De volgende aanbeveling is voor raad en college samen bestemd:

3. Bepaal in samenspraak tussen college en raad uitgangspunten voor de informatievoorziening over sportaccommodaties en actualiseer in de P&C-cyclus de informatievoorziening naar deze uitgangspunten. Versterk in de P&C-cyclus de koppeling tussen beleid (visie op rolneming bij sportaccommodaties), middelen (voor nieuwbouw, renovatie, beheer en onderhoud) en kwaliteitsniveau.

Het college heeft in een bestuurlijke reactie de rekenkamer bedankt voor het onderzoek, is tevreden over de uitkomsten van het onderzoek en herkent zich in grote lijnen in de geschetste conclusies. Het college beschouwt het rapport als waardevol en als een bruikbaar vertrekpunt voor verdere beleidsontwikkeling. De conclusies bevestigen ingezette lijnen, terwijl de aanbevelingen richting geven aan vervolgstappen, zowel lokaal als regionaal.

De reactie is als onderdeel van de Bestuurlijke nota als bijlage 3 bij dit raadsvoorstel bijgevoegd.

De raad moet bepalen of en zo ja, welke aanbevelingen hij wil overnemen.

4. De financiële gevolgen van het besluit

Het besluit heeft geen financiële gevolgen.

5. Hoe zijn inwoners/belanghebbenden betrokken

Bij het onderzoek zijn geen inwoners benaderd door het onderzoeksbureau.

Datum 21 april 2026
Nummer 4739
Pagina 5/5

Fractievoorzittersoverleg van Leidschendam-Voorburg,

R.G.R. Jeene
Griffier

M.W. Vroom
Voorzitter

Documenten behorende bij dit raadvoorstel

4739	Aanbiedingsbrief rekenkameronderzoek naar sportaccomodaties
4739	Nota van bevindingen rekenkameronderzoek naar sportaccommodaties
4739	Bestuurlijke nota rekenkameronderzoek naar sportaccommodaties